

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoa soveltamalla annetut säädökset)

NEUVOSTON YHTEINEN TOIMINTA

11 päivältä maaliskuuta 2002,

Euroopan unionin poliisioperaatiosta

(2002/210/YUTP)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 14 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- pantiin tyytyväisenä merkille unionin valmius varmistaa jatko-operaatio IPTF:n toiminnalle.
- (6) Bosnia ja Hertsegovinan viranomaiset pyysivät 4 päivänä maaliskuuta 2002 unionia ottamaan vastuun Yhdistyneiden Kansakuntien poliisioperaation jatko-operaatiosta. Tätä varten Bosnia ja Hertsegovinan ja unionin viranomaisten välillä on tarpeen tehdä sopimus.
- (1) Neuvosto ilmoitti 18 päivänä helmikuuta 2002 Euroopan unionin olevan valmis varmistamaan 1 päivään tammikuuta 2003 mennessä jatko-operaation Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisten poliisijoukkojen (IPTF) toiminnalle Bosnia ja Hertsegovinassa.
- (7) EUPM:n valmistelemiseksi olisi perustettava suunnitteluryhmä.
- (2) Euroopan unionin poliisioperaation (EUPM) tehtävänä on Daytonin/Pariisin sopimuksen liitteen 11 yleisten tavoitteiden mukaisesti perustaa Bosnia ja Hertsegovinan omat pysyvät poliisijärjestelyt parhaiden eurooppalaisten ja kansainvälisten käytäntöjen mukaisesti ja siten nostaa Bosnia ja Hertsegovinan nykyistä poliisitoiminnan tasoa. EUPM saa tarvittavat valtuudet valvontaan, ohjaukseen ja tarkastuksiin, ja sen olisi saavutettava tavoitteensa vuoden 2005 loppuun mennessä.
- (8) Neuvosto ilmoitti 18 päivänä helmikuuta 2002 olevansa halukas nimittämään seuraavan Bosnia ja Hertsegovinassa toimivan korkean edustajan unionin erityisedustajaksi Bosnia ja Hertsegovinassa.
- (3) Neuvosto myös päätti 18 päivänä helmikuuta 2002 antamissaan päätelmissä, että varmistaakseen YK:n kansainvälisten poliisijoukkojen toiminnan jatko-operaation onnistumisen unionin olisi pyrittävä laaja-alaisesti olemaan mukana kaikissa oikeusvaltion periaatteiden toteutumiseen liittyvissä toimissa, kuten ohjelmat yhteiskunnan rakenteiden kehittämiseksi ja poliisitoiminta, joiden olisi tuettava ja vahvistettava toisiaan. EUPM:llä, jonka tukena ovat CARDS-asetuksen mukaiset Euroopan yhteisön ohjelmat yhteiskunnan rakenteiden kehittämiseksi, edistettäisiin yleistä rauhan täytäntöönpanoa Bosnia ja Hertsegovinassa sekä myös unionin yleisiä poliittisia saavutuksia alueella, erityisesti vakautus- ja assosiaatioprosessia.
- (9) Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean tehtävänä olisi unionin poliisioperaation poliittinen valvonta ja strateginen johto ja sille olisi tiedotettava säännöllisesti kaikista tähän operaatioon liittyvistä asioista, mukaan lukien tarvittaessa unionin erityisedustajan ja operaation johtajan/poliisikomendantin antamilla tilanneselostuksilla.
- (4) Unionin olisi edelleenkin yhteensovittettava toimintansa YK:n kanssa ja kuultava asianomaisia järjestöjä, erityisesti Natoa ja ETYJ:ä.
- (10) Ottaen huomioon, että muut valtiot ovat merkittäväällä tavalla osallistuneet kansainvälisiin poliisijoukkoihin, Euroopan ulkopuolisia valtioita pyydetään osallistumaan unionin poliisioperaatioon Bosnia ja Hertsegovinassa. Aluksi pyydetään Euroopan unionin ulkopuolisia eurooppalaisia Naton jäseniä ja muita valtioita, jotka ovat unionin jäsenehdokasvaltioita, sekä muita Euroopan unionin ulkopuolisia ETYJ:n jäsenvaltioita, joista on tällä hetkellä henkilöstöä kansainvälisissä poliisijoukoissa, voidaan pyytää tekemään tarjouksia osallistumisesta EUPM:ään
- (5) Rauhan täytäntöönpanoneuvoston johtoryhmän hyväksyttyä 28 päivänä helmikuuta 2002 EUPM:ää koskevan unionin tarjouksen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1396(2002) 5 päivältä maaliskuuta 2002
- (11) Neuvosto sopi 18 päivänä helmikuuta 2002 EUPM:n rahoituksesta neuvoston päätelmien liitteessä IV vahvistetulla tavalla.
- (12) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 14 artiklan 1 kohdassa vaaditaan ilmoittamaan ohjeellinen rahoitusmäärä koko yhteisen toiminnan täytäntöönpanon ajaksi. Yhteisön talousarviosta rahoitettavien määrien ilmoittaminen kuvastaa lainsäätäjän tahtoa ja edellyttää maksusitoumusmäärärahojen saatavuutta koko asianomaisen varainhoitovuoden ajan,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN YHTEISEN TOIMINNAN:

4 artikla

1 artikla

Tehtävät

1. Euroopan unioni perustaa Euroopan unionin poliisiopeeraation (EUPM) varmistaakseen Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisten poliisijoukkojen (IPTF) toiminnan jatko-operaation Bosnia ja Hertsegovinassa 1 päivästä tammikuuta 2003 alkaen. Ennen kyseistä päivämäärää ja EUPM:n valmistelemissä on perustettava viimeistään 1 päivänä huhtikuuta 2002 suunnitteluryhmä, joka toimii 31 päivään joulukuuta 2002 saakka.

2. EUPM toimii tämän yhteisen toiminnan liitteessä esitetyssä tehtävänmäärittelyssä esitettyjen tavoitteiden ja muiden säännösten mukaisesti.

2 artikla

Suunnittelu

1. Suunnitteluryhmään kuuluu operaation poliisijohtaja/suunnitteluryhmän johtaja ja riittävästi henkilöstöä operaation tarpeista johtuvien toimintojen suorittamiseksi.

2. Neuvoston pääsihteeristö laatii operaation toiminta-ajatuksen (CONOPS) operaation poliisijohtajan/suunnitteluryhmän johtajan avustuksella. Suunnitteluryhmä laatii sen jälkeen operaatiosuunnitelman (OPLAN) sekä kehittää kaikki tekniset välineet, jotka ovat tarpeen EUPM:n toteuttamiseksi. Neuvosto hyväksyy CONOPSin ja OPLANin.

3. Suunnitteluryhmä toimii tiiviissä yhteistyössä IPTF:n kanssa.

4. Operaation poliisijohtajasta/suunnitteluryhmän johtajasta tulee 1 päivästä tammikuuta 2003 alkaen operaation johtaja/poliisikomentaja 4 artiklan mukaisesti.

3 artikla

Rakenteet

EUPM:n rakenne on periaatteessa seuraava:

a) päämaja sijaitsee Sarajevossa ja siihen kuuluu operaation johtaja/poliisikomentaja sekä henkilöstöä operaatiosuunnitelman mukaisesti. Osa henkilöstöstä koostuu vaihtelevasta määrästä yhteyshenkilöitä, jotka toimivat paikalla muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa. EUPM:n johtaja lähettää tarvittaessa yhteyshenkilöt.

b) alunperin yhteensä 24 valvontayksikköä, jotka sijoitetaan Bosnia ja Hertsegovinan eri keski- ja ylemmän tason poliisirakenteisiin kuten alueellisiin yhteisöihin, Public Security Centres -keskuksiin, kantoneihin, State Intelligence Protection Agency -virastoon, rajavartiolaikokseen (State Border Service) sekä Brckon alueelle.

Operaation johtaja/poliisikomentaja

1. Neuvosto nimittää ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkeana edustajana toimivan pääsihteerin ehdotuksesta operaation johtajan/poliisikomentajan. Operaation johtaja/poliisikomentaja vastaa EUPM:n operatiivisesta johdosta ja päivittäisestä hallinnosta.

2. Operaation johtaja/poliisikomentaja otetaan palvelukseen sopimuspohjaisesti.

3. Kaikki poliisiviranomaiset toimivat asiaankuuluvan kansallisen viranomaisen alaisina. Kansalliset viranomaiset siirtävät operatiivisen johdon (OPCOM) EUPM:n johtajalle.

4. Operaation johtaja/poliisikomentaja vastaa henkilöstön kurinpitovalvonnasta. Lähetetyn henkilöstön osalta asianomainen kansallinen tai unionin viranomainen vastaa kurinpitotoimista.

5 artikla

Henkilöstö

1. EUPM:n henkilöstön lukumäärä ja toimivaltuudet määritetään 3 artiklassa ja liitteessä olevassa tehtävänmäärittelyssä esitettyjen tavoitteiden ja rakenteen mukaisesti.

2. Poliisiviranomaiset ovat jäsenvaltioiden lähettämiä. Määräaikaisen siirron vähimmäisaika on yksi vuosi. Kukin jäsenvaltio vastaa lähettämistään poliisiviranomaisista aiheutuvista kuluista kuten palkoista, kulukorvauksista sekä matkakuluista Bosnia ja Hertsegovinaan ja takaisin.

3. EUPM ottaa palvelukseen kansainvälistä siviilihenkilöstöä ja paikallista henkilöstöä sopimuspohjaisesti tarpeen mukaan.

4. Jäsenvaltiot tai yhteisön toimielimet voivat lähettää kansainvälistä siviilihenkilöstöä tarvittaessa vähintään vuodeksi. Kukin jäsenvaltio tai yhteisön toimielimet vastaavat lähettämistään henkilöstöstä aiheutuvista kuluista kuten palkoista, kulukorvauksista sekä matkakuluista Bosnia ja Hertsegovinaan ja takaisin.

6 artikla

Erityisedustajan asema yhteisessä johtamisjärjestelyssä

Erillisellä neuvoston yhteisellä toiminnalla nimitetyn Euroopan unionin erityisedustajan (EUSR) asema yhtenäisessä johtamisjärjestelyssä määritellään 7 artiklassa.

7 artikla

Johtamisjärjestely

EUPM:n rakenteeseen osana laajempaa unionin toteuttamaa oikeusvaltion toteutumisen seuranta Bosnia ja Hertsegovinassa on sisällyttävä yhtenäinen unionin johtamisjärjestely kriisinhallintaoperaation tapaan.

Rajoittamatta Daytonin/Pariisin sopimuksen ja sen liitteiden asiaa koskevien määräysten soveltamista:

- unionin erityisedustaja raportoi neuvostolle korkeana edustajana toimivan pääsihteerin välityksellä,
- poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea vastaa poliittisesta valvonnasta ja strategisesta johdosta,
- operaation johtaja/poliisikomentaja johtaa EUPM:ää ja vastaa sen päivittäisestä hallinnosta,
- operaation johtaja/poliisikomentaja raportoi korkeana edustajana toimivalle pääsihteerille unionin erityisedustajan välityksellä,
- korkeana edustajana toimiva pääsihteerin antaa ohjeita operaation johtajalle/poliisikomentajalle unionin erityisedustajan välityksellä.

8 artikla

Kolmansien valtioiden osallistuminen

1. Rajoittamatta unionin riippumattoman päätöksenteon ja unionin yhteisen toimielinjärjestelmän noudattamista Euroopan unionin ulkopuolisia eurooppalaisia Naton jäseniä ja muita valtioita, jotka ovat Euroopan unionin jäsenehdokasvaltioita, sekä muita Euroopan unionin ulkopuolisia ETYJ:n jäsenvaltioita, joista on tällä hetkellä henkilöstöä kansainvälisissä poliisijoukoissa, pyydetään tekemään tarjouksia osallistumisesta EUPM:ään siltä pohjalta, että ne vastaavat lähettämiensä poliisiviranomaisten ja/tai kansainvälisen siviilihenkilöstön lähettämisestä aiheutuneista kuluista kuten palkoista, kulukorvauksista sekä matkakuluista Bosnia ja Hertsegovinaan ja takaisin ja osallistuvat tarvittaessa EUPM:n juokseviin kuluihin.

2. Kolmansilla valtioilla, jotka osallistuvat merkittäväällä tavalla EUPM:ään, on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin operaatioon osallistuvilla unionin jäsenvaltioilla kyseisen operaation päivittäisessä toimeenpanossa.

3. Kolmansien maiden osallistumisen koskevat yksityiskohdalliset järjestelyt vahvistetaan sopimuksissa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 24 artiklan mukaisesti.

9 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. Tämän yhteisen toiminnan toteuttamiskustannukset ovat:

- a) 14 miljoonaa euroa käynnistysvaiheen kustannuksiin (mukaan lukien varusteet ja suunnitteluryhmä) vuonna 2002, rahoitettavaksi yhteisön talousarviosta;
- b) enintään 38 miljoonaa euroa vuosittaisiin juokseviin menoihin vuosina 2003—2005 jaettuna seuraavasti:
 - i) enintään 17 miljoonaa euroa päivärahoihin asetetun päiväraha-asteikon mukaisesti ja 1 miljoonaa euroa matkakustannuksiin, jotka 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti veloitetaan lähettäjävaltion periaatteen mukaisesti;

ii) loput 20 miljoonaa euroa (11 miljoonaa euroa juokseviin toimintamenoihin, 4 miljoonaa euroa paikallisen henkilöstön kustannuksiin, 5 miljoonaa euroa kansainvälisen siviilihenkilöstön menoihin) rahoitettavaksi yhteisön talousarviosta.

Neuvosto päättää vuosittain vuosien 2003—2005 lopullisesta talousarviosta.

2. Siinä tapauksessa, että 1 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettujen menojen rahoitus yhteisön talousarviosta ei ole riittävä, neuvosto päättää Euroopan unionista tehdyn sopimuksen määräysten mukaisesti, miten jäljellä oleva, yleisistä menoista koostuva vaje katetaan.

3. Yhteisön talousarviosta rahoitettaviin menoihin sovelletaan seuraavaa:

a) 1 kohdassa tarkoitettua määrää maksettavia kuluja hallinnoidaan Euroopan yhteisön talousarviota koskevien sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti. EUPM:n toteuttamiseksi tarvittavat julkiset hankinnat toteutetaan asianmukaisten menettelyjen mukaisesti, erityisesti ottaen huomioon ajalliset rajoitukset ja jotta annettaisiin kolmansien valtioiden kansalaisille mahdollisuus osallistua sopimuksia koskevaan tarjouskilpailuun;

b) suunnitteluryhmän johtaja/poliisikomentaja raportoi komissiolle ja toimii tämän valvonnassa sopimuksensa puiteissa toteuttamiensa toimien osalta.

4. Rahoitusjärjestelyissä noudatetaan EUPM:n operatiivisia vaatimuksia, muun muassa laitteiden yhteensopivuuden ja ryhmien yhteistoimintakykyä.

10 artikla

Yhteisön toiminta

1. Neuvosto toteaa komission aikomuksen toimia tämän yhteisen kannan tavoitteiden saavuttamiseksi, tarvittaessa toteuttamalla asianmukaisia yhteisön toimia.

2. Neuvosto toteaa myös, että koordinoitijärjestelyt ovat tarpeen Brysselissä ja Sarajevossa.

11 artikla

EUPM:n henkilöstön asema

1. EUPM:n Bosnia ja Hertsegovinassa olevan henkilöstön asemasta, myös tarvittaessa Euroopan unionin poliisioperaation loppuun saattamisen ja joustavan suorittamisen kannalta välttämättömistä erioikeuksista, vapauksista ja muista takuista, sovitetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 24 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

2. Henkilöstöön kuuluvan henkilön lähettänyt valtio tai yhteisöjen toimitus vastaa kaikista tämän lähettämiseen liittyvistä vaatimuksista siitä riippumatta onko kyseinen henkilö vaatimuksen tekijänä vai kohteena. Kyseinen valtio tai yhteisöjen toimitus huolehtii myös sellaisten menettelyjen vireille panosta, joihin mahdollisesti ryhdytään lähetettyä henkilöä vastaan.

12 artikla

Voimaantulo ja kesto

Tämä yhteinen toiminta tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Sitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2005.

13 artikla

Julkaiseminen

Tämä yhteinen toiminta julkaistaan virallisessa lehdessä.

Tehty Brysselissä 11 päivänä maaliskuuta 2002.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. PIQUÉ I CAMPS

LIITE

EUPM:N TEHTÄVÄNMÄÄRITTELY

Seuraavassa esitetään YK:n kansainvälisten poliisijoukkojen (IPTF) toiminnan jatkona ja osana EU:n kokonaisvaltaista tukea oikeusvaltion periaatteiden noudattamiselle Bosnia ja Hertsegovinassa toteutettavan EUPM:n tehtävännärittely.

I Poliittinen ja strateginen taso

1. EUPM:n tehtävännärittely käsittää:
2. EUPM, jota Euroopan komission yhteiskunnan rakenteiden kehittämissuunnitelmat tukevat, tulisi pyrkiä osana laajempaa oikeusvaltion periaatteeseen nojautuvaa lähestymistapaa ja Daytonin sopimuksen liitteen 11 yleisten tavoitteiden mukaisesti Bosnia ja Hertsegovinan omien pysyvien poliisijärjestelyjen perustamiseen parhaiden eurooppalaisten ja kansainvälisten käytäntöjen mukaisesti ja nostaa tällä tavoin Bosnia ja Hertsegovinan poliisitoinnin tasoa nykyisestäään. Tätä varten tälle kolmivuotiselle EUPM:lle olisi annettava tarvittava toimivalta ja siinä olisi keskityttävä seuraaviin tavoitteisiin:
 - säilyttää nykyinen institutionaalinen ja henkilökohtainen pätevyystaso jatkamalla IPTF:n saavutuksia,
 - edistää valvonnan, ohjauksen ja tarkastusten avulla poliisin hallinnollisia ja operatiivisia valmiuksia; keskittyä tätä varten päätösvallan siirtämisen ja laatupainotteisen johtamisen periaatteisiin sekä analyysiin perustuvan operatiivisen suunnittelun valmiuden parantamiseen,
 - vahvistaa ammattiosaamista ministeriöiden johtotasolla sekä ylempien poliisiviranomaisten tasolla neuvonta- ja tarkastustoimien avulla sekä
 - valvoa, että poliisiin kohdistetaan asianmukaista poliittista valvontaa.
3. Tehtävään eivät kuulu täytäntöönpanovalta tai aseistautuneiden poliisivoimien siirtäminen alueelle.

II Operatiivisen tason tavoitteet

4. EUPM, jolla on tarvittava toimivalta valvoa, ohjata ja suorittaa tarkastuksia ja joka on kiinteä osa laajempaa oikeusvaltion periaatteeseen liittyvää lähestymistapaa, olisi saavutettava edellä asetetut tavoitteet vuoden 2005 loppuun mennessä varmistamalla, että Bosnia ja Hertsegovinan poliisiviranomaiset:
 - toimivat ammattimaisesti ja asianmukaisten lakien ja asetusten mukaisesti,
 - ovat vapaita poliittisesta painostuksesta ja heidän johtajansa ovat epäpoliittisia, päteviä ja luotettavia,
 - ovat lahjomattomia ja heillä on tiedot ja keinot tehtäviensä suorittamiseen avoimesti ja puolueettomasti,
 - omaksuvat ministeriöiden ja ylempien poliisiviranomaisten tasolla ammattikulttuurin, joka perustuu oikeudenmukaiseen, avoimeen ja vastuuntuntoiseen sisäiseen hallintojärjestelmään, johon kuuluvat sisäiset tarkastukset ja tiukimpien normien mukaiset kurinpitomenettelyt,
 - huolehtivat siitä, että hallintokäytännöt toteutetaan henkilöstöpolitiikan avulla, joka noudattaa oikeudenmukaisuutta ja puolueettomuutta palvelukseenotossa, koulutuksessa, erikoistumisessa, ylennyksissä ja kurinpitomenettelyissä,
 - toimivat avoimen rakenteen pohjalta, jossa otetaan huomioon yhteiskunnan monietninen luonne ja jonka puitteissa voidaan huolehtia asianmukaisesti sukupuolten tasa-arvoon liittyvistä näkökohdista,
 - hallinnoivat tehokkaasti henkilöstöä ja voimavaroja kustannuksiltaan kohtuullisissa ja asianmukaisissa institutionaalisisissa puitteissa,
 - yhdenmukaistavat tietojen tallennus- ja analyysijärjestelmät operatiivista suunnittelua ja tutkintaa koskevan tiedonvaihdon helpottamiseksi tavoitteena edistää Bosnia ja Hertsegovinan laajuisia rikostilastojärjestelmää,
 - kehittävät poliisiyhteistyötä Bosnia ja Hertsegovinan kaikkien poliisivoimien keskuudessa, myös maan eri alueellisten yhteisöjen ja kantonien välillä (rakenteiden kehittäminen koordinoitua, tiedonvaihtoa ja luottamuksen lisäämistä varten),
 - käynnistävät korruptiotapausten rikostutkinnan riippumatta mahdollisista poliittisista vaikutuksista,
 - kykenevät tutkimaan kaikkea rikollista toimintaa, järjestäytyneet rikollisuus ja terrorismi mukaan luettuna, ja torjumaan sitä siten, että oikeudenkäytöstä vastaavat tehokkaat valtiollisen tason voimavarat, jotka tekevät tiivistä yhteistyötä syyttäjälaitoksen kanssa ja toimivat uudistetun rikosoikeudellisen järjestelmän puitteissa,
 - kehittävät tiiviissä yhteistyössä monikansallisten, vakautta valvovien, SFOR-joukkojen kanssa erityistietojen vaihtoa tukemaan valtiollisen tason voimavaroja ja muita asianomaisia viranomaisia,
 - kykenevät vastaamaan järjestyshäiriöihin nykyaikaisten poliisitoinnin normien mukaisesti ja ilman poliittisia tai etnisiä ennakkoluuloja,
 - aloittavat rakentavan yhteistyön naapurivaltioiden (vakautus- ja assosiaatioprosessissa mukana olevat valtiot) ja EU:n jäsenvaltioiden poliisiviranomaisten kanssa.

III Menetelmät

5. Hallinnollista lähestymistapaa noudattavan EUPM:n tehokkuus riippuu suoraan henkilöstön asiantuntemuksesta ja kyvystä säilyttää jatkuvuus ja institutionaalinen muisti. Tästä syystä suositellaan voimakkaasti, että valitaan pätevät henkilöt, jotka lähetetään palvelukseen vähintään yhden vuoden ajaksi.
 6. Jotta edellä mainitut tavoitteet saavutettaisiin vuoden 2005 loppuun mennessä, EUPM:n olisi:
 - sijoitettava kansainvälisiä poliisijoukkoja Bosnia ja Hertsegovinan poliisikomentajien rinnalle keski- ja ylemmälle tasolle maan eri alueellisiin yhteisöihin, Public Security Centres -keskuksiin, kantoneihin, Brckon alueelle, State Intelligence Protection Agency -virastoon, ja rajavartiolaitokseen (State Border Service),
 - voitava erottaa virasta EU:n poliisikomentajan korkealle edustajalle tekemästä suosituksesta virkamiehet, jotka eivät noudata ohjeita,
 - yhteensovitettava toiminta korkean edustajan toimiston kanssa sekä tarvittaessa muiden järjestöjen kanssa oikeusvaltioperiaatteen liittyvien kansainvälisen yhteisön yleistavoitteiden edistämiseksi,
 - oltava yhteydessä SFOR-joukkoihin yleiseen turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä, myös SFOR-joukoilta ääritapauksissa saatavan tuen varmistamiseksi.
-